

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра теорії і методики фізичного виховання і спорту

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Педагогіка вищої освіти**

Освітньо-професійна програма **Фізична культура і спорт**

Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Андрощук Ірина Василівна
Профайл викладача	
E-mail викладача(ів)	ivandroshchuk@ukr.net
Контактний телефон	0979096940
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=6895
Консультації	Очні: вівторок, 3-я пара, аудиторія (Бібліотека, ІКТ -205); он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
						Аудиторні заняття				Курсовий проект	Курсова робота				
				Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Залік	Іспит
О	Д	1	1	4	120	45	30	–	15	–	75	–	–	–	+
О	З	1	1	4	120	12	6	–	6	–	108	–	–	–	+

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Педагогіка вищої освіти» – є обов’язкова навчальна дисципліна, яка вивчається студентами освітнього рівня «Магістр» за спеціальністю 017 «Фізична культура спорт» та передбачає вивчення: основних понять педагогіки як науки; структури системи вищої освіти України; нормативно-правових аспектів регулювання організації освітнього процесу у закладах вищої освіти; зміст, методичне забезпечення, форми, методи й технології викладання у закладах вищої освіти тощо.

При викладанні дисципліни використовуються сучасні форми проведення занять, зокрема проблемні та бінарні лекції та практичні заняття з використанням інформаційно-комунікаційний та кейс-технологій.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: Формування особистості фахівця, здатного виявляти та ефективно розв’язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми під час реалізації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Завдання дисципліни: Формування загальних та спеціальних компетентностей щодо організації та реалізації освітніх завдань у закладах вищої освіти з врахуванням особливостей та потреб учасників освітнього

процесу; формування у здобувачів вищої освіти здатності аналізувати результати освітнього процесу й визначати ефективні форми, методи й технології викладання й виховання у закладах вищої освіти з врахуванням Національної стратегії розвитку вищої освіти та регіональних особливостей спеціальності 017 «Фізична культура спорт».

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **характеризувати** нормативні документи, структуру та зміст вищої освіти в Україні; **визначати** ефективні форми, методи та технології викладання й виховання та контролю у закладах вищої освіти; **розробляти** навчально-методичне забезпечення дисциплін предметної області з врахуванням результатів наукових досліджень та дотриманням вимог академічної доброчесності; **проводити** різні види навчальних занять у закладах вищої освіти; **застосовувати** для пояснення практичних ситуацій та вирішення конкретних практичних завдань сучасний понятійний апарат, наукові концепції, теорії та технології; **розробляти** (самостійно або у складі групи) та організувати реалізацію проєктів, спрямованих на розв'язання проблем у галузі освіти.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання.

Таблиця 3 – Тематичний план дисципліни

п/п	Тема лекційного заняття	Тема практичної роботи	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	Педагогіка як наука, її категорії, завдання Предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої освіти. Система педагогічних наук, джерела їх розвитку, зв'язок з іншими науками. Поняття про педагогічний процес, характеристика його компонентів.		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 1, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 1.	5	[1; 3; 5; 7].
2	Система вищої освіти в Україні Склад і структура системи вищої освіти в Україні. Рівні та ступені вищої освіти. Типи закладів вищої освіти.	Аналіз структури системи вищої освіти та типів закладів вищої освіти	Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 2, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 1. Підготовка до тестового контролю по темам 1-5.	5	[1; 2; 3; 6].
3	Нормативно-правове регулювання організації освітнього процесу у закладах вищої освіти Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу у ЗВО. Положення про організацію освітнього процесу у ЗВО України.		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 3, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 2. Підготовка до тестового контролю по темам 1-5.	5	[2; 3; 4; 8].
4	Зміст вищої освіти Зміст освіти: принципи, критерії відбору та шляхи реалізації у вищій освіті. Зміст вищої освіти. Стандарти освітньої діяльності та стандарти вищої освіти України. Освітньо-професійна (наукова) програма підготовки фахівця. Структурно-логічна схема підготовки фахівця.	Аналіз освітньо-професійної програми й структурно-логічної схеми підготовки фахівця.	Опрацювання лекційного матеріалу до теми №4, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 2. Підготовка до тестового контролю по темам 1-5.	5	[1; 3; 5; 6].
5	Методичне забезпечення освітнього процесу у закладах вищої освіти Призначення й склад		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 5, відповідних літературних джерел,	5	[2; 3; 5; 6].

	методичного забезпечення освітнього процесу. Навчальні й робочі плани, їх характеристика. Програми навчальних дисциплін: вимоги до їх розроблення. Поняття про силябус.		підготовка до практичного заняття № 3. Підготовка до тестового контролю по темам 1-5.		
6	Методи навчання у закладах вищої освіти Поняття про методи навчання у ЗВО. Основні підходи до класифікації методів навчання та їх характеристика	Розроблення різних видів бесід відповідно до теми індивідуального завдання. ТК № 1 (теми 1-5)	Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 6, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 3. Підготовка до тестового контролю по темам 1-5.	5	[1; 2; 4; 7].
7	Форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти Поняття форми організації освітнього процесу. Види форм організації освітнього процесу у ЗВО, їх коротка характеристика. Значення і місце лекції у закладах вищої освіти. Типи лекцій та їх характеристика. Структура лекції.		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 7, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 4. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[1; 2; 3; 6].
8	Особливості проведення лабораторних та практичних занять у ЗВО Практичне заняття, його особливості та структура. Лабораторне заняття, його особливості та структура. Семінарське заняття, його особливості та структура.	Розроблення конспекту лекції відповідно до теми індивідуального завдання	Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 8, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 4. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[2; 4; 5; 7; 8].
9	Самостійна робота студентів у закладах вищої освіти Сутність поняття «самостійна робота». Види та форми самостійної роботи студентів у закладах вищої освіти, їх характеристика. Науково-дослідна робота студентів.		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 9, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 5. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[3; 4; 5; 6; 8].
10	Форми виховної роботи у закладах вищої освіти Організація виховної роботи у ЗВО. Форми виховної роботи та їх характеристика. Діяльність куратора студентської академічної групи	Розроблення конспекту практичного (лабораторного або семінарського) заняття відповідно до теми індивідуального завдання	Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 10, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 5. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[4; 6; 8].
11	Технології навчання у закладах вищої освіти Поняття про педагогічну технологію. Види технологій навчання, їх характеристика		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 11, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 6. Підготовка до тестового контролю по	5	[2; 4; 5; 7; 8].

			темам 6-13.		
12	Інформаційно-комунікаційні технології Поняття про інформаційно-комунікаційні технології навчання. Їх характеристика.	Розроблення сценарію виховного заходу відповідно до теми індивідуального завдання	Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 12, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 6. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[4; 6; 8].
13	Дистанційна технологія навчання у закладах вищої освіти Принципи й особливості дистанційного навчання. Технологія змішаного навчання.		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 13, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 7. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[3; 4; 5].
14	Контроль та оцінювання навчальних досягнень у закладах вищої освіти Цілі та завдання контролю навчальних досягнень, його функції. Вимоги до системи контролю навчальних досягнень. Види, рівні та форми контролю навчальних досягнень у ЗВО.	Розроблення тестових завдань для контролю навчальних досягнень. ТК 2	Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 14, відповідних літературних джерел, підготовка до практичного заняття № 7. Підготовка до тестового контролю по темам 6-13.	5	[1; 2; 4; 5; 7; 8].
15	Особливості педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти Викладач як суб'єкт освітнього процесу. Особливості діяльності викладача ЗВО. Педагогічна майстерність викладача ЗВО.		Опрацювання лекційного матеріалу до теми № 16 літературних джерел	5	[4; 5; 6].

Примітка: * Лекції проводяться щотижня – дві години, практичні заняття – по знаменнику (один раз на два тижні).

Політика дисципліни.

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті захищуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом виконання практичних завдань. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати визначене завдання; своєчасне виконання завдання.

Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторні заняття та контрольні заходи		Самостійна робота	Підсумковий контроль
Практичні роботи	ТК № 1 – 2	Портфоліо	Іспит
№1 – №7	0,2	0,2	0,4
0,2			

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	
E	3,00-3,24	3	
FX	2,00-2,99	2	Незараховано Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
F	0,00-1,99	2	

Питання для підсумкового контролю з дисципліни.

1. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої освіти.
2. Система педагогічних наук, джерела їх розвитку, зв'язок з іншими науками.
3. Поняття про педагогічний процес, характеристика його компонентів.
4. Склад і структура системи вищої освіти в Україні.
5. Рівні та ступені вищої освіти.
6. Типи закладів вищої освіти.
7. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу у ЗВО.
8. Зміст освіти: принципи, критерії відбору та шляхи реалізації у вищій освіті.
9. Стандарти освітньої діяльності та стандарти вищої освіти України.
10. Освітньо-професійна (наукова) програма підготовки фахівця.
11. Структурно-логічна схема підготовки фахівця.
12. Призначення й склад навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.
13. Навчальні й робочі плани, їх характеристика.
14. Програми навчальних дисциплін: вимоги до їх розроблення.
15. Поняття про силабус: призначення, вимоги до розроблення.
16. Поняття про методи навчання у ЗВО.
17. Основні підходи до класифікації методів навчання та їх характеристика.

18. Поняття форми організації освітнього процесу.
19. Види форм організації освітнього процесу у ЗВО, їх коротка характеристика.
20. Значення і місце лекції у закладах вищої освіти.
21. Типи лекцій та їх характеристика. Структура лекції.
22. Практичне заняття, його особливості та структура.
23. Лабораторне заняття, його особливості та структура.
24. Семінарське заняття, його особливості та структура.
25. Сутність поняття «самостійна робота».
26. Види та форми самостійної роботи студентів у закладах вищої освіти, їх характеристика.
27. Науково-дослідна робота студентів у ЗВО.
28. Організація виховної роботи у ЗВО.
29. Форми виховної роботи та їх характеристика.
30. Діяльність куратора студентської академічної групи.
31. Поняття про педагогічну технологію.
32. Види технологій навчання, їх характеристика.
33. Поняття про інформаційно-комунікаційні технології навчання, їх характеристика.
34. Принципи й особливості дистанційного навчання.
35. Технологія змішаного навчання.
36. Цілі та завдання контролю навчальних досягнень, його функції.
37. Вимоги до системи контролю навчальних досягнень.
38. Види, рівні та форми контролю навчальних досягнень у ЗВО.
39. Викладач як суб'єкт освітнього процесу.
40. Особливості діяльності викладача ЗВО.
41. Педагогічна майстерність викладача ЗВО.

Рекомендована література

Основна:

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», - 2015. - 224 с.
3. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. – 534 с.
4. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]: підручник. КПП ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.

Допоміжна:

5. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с..
6. Педагогічна майстерність: підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – [3-тє вид., допов. і переробл.]. – К. :СПД Богданова А. М., 2008. – 376 с.
7. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За заг. ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
8. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи / Fundamentals of Higher School Pedagogy: Білінгвальний навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. 2-ге вид. перероб і доп. - Житомир: Вид-во ЖДУ, 2019. - 312 с.